

Zápis č. 10
ze zasedání Výboru pro zdravotnictví
Zastupitelstva Olomouckého kraje
ze dne 6. 2. 2019

Přítomni:

MUDr. Michael Fischer
MUDr. Jiří Černý
Gabriela Jančíková
Jiří Jelínek
Ing. Ludevít Kadák
Hana Kaštilová Tesařová
PaedDr. Jiří Kremla
MUDr. Ivo Mareš, MBA
Eva Moudrá
Alena Pagáčová
MUDr. Irena Pachtová
Jiří Pospíšil, DiS.
Bc. Drahomír Sigmund
MUDr. Ivan Sumara
MUDr. Vítězslav Vavroušek, MBA, MPH
MUDr. Radan Volnohradský
Miroslav Vysloužil

Nepřítomni:

Mgr. Milan Feranec

Omluveni:

MUDr. Milan Brázdil

Hosté:

Jan Zatloukal
Ing. Marie Fickerová, MBA

Program:

1. Úvod
2. Seznámení s aktuálními usneseními Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví
3. Kontrola plnění předchozích usnesení výboru
4. Péče o ohrožené děti v Olomouckém kraji – aktuální situace a možnosti dalšího vývoje
5. Jmenování hodnotících komisí pro dotační programy Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví v roce 2019
6. Různé

Zápis:

1. Úvod

Předseda výboru MUDr. Fischer zahájil zasedání výboru pro zdravotnictví (dále také jen „zdravotní výbor“) a přivítal všechny jeho členy a přítomné hosty.

MUDr. Fischer se dotázal, zda jsou připomínky k návrhu programu dnešního zasedání, připomínky nebyly. Zdravotní výbor usnesením schválil program svého dnešního zasedání.

2. Seznámení s aktuálními usneseními Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví

Tajemník výboru informoval o usneseních Zastupitelstva Olomouckého kraje ze dne 17. 12. 2018, která se přímo týkají zdravotnictví.

Na svém zasedání zastupitelstvo schválilo dodatek zřizovací listiny Dětského centra Ostrůvek, příspěvkové organizace (DCO), a dodatek zřizovací listiny Odborného léčebného ústavu Paseka, příspěvkové organizace. Do hlavního účelu a předmětu činnosti DCO se doplňuje obor porodní asistentka a dětská sestra ve formě zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Ve zřizovací listině OLÚ dochází k několika formálním změnám ve vymezení majetku, který se svěřuje organizaci.

Dále zastupitelstvo schválilo pravidla dotačního programu Olomouckého kraje Program na podporu zdraví a zdravého životního stylu v roce 2019, dotačního titulu 2 Podpora významných aktivit v oblasti zdravotnictví, ve kterém je určeno k rozdělení 3,75 mil. Kč na podporu zlepšování zdravotního stavu obyvatel kraje. (Dotační titul 1 v rámci tohoto dotačního programu - Podpora zdravotně-preventivních aktivit pro všechny skupiny obyvatel s alokací 1,15 mil. Kč - byl schválen Radou OK dne 26. 11. 2019.)

Zdravotní výbor svým usnesením vzal na vědomí usnesení Zastupitelstva Olomouckého kraje od minulého zasedání zdravotního výboru.

3. Kontrola plnění předchozích usnesení výboru

MUDr. Fischer uvedl, že na minulém zasedání zdravotní výbor projednal dotační programy Olomouckého kraje pro rok 2019 na úseku zdravotnictví, a to program pro oblast protidrogové prevence, program pro vzdělávání ve zdravotnictví, program na podporu celoživotního vzdělávání na Lékařské fakultě UP v Olomouci, program pro vzdělávání v paliativní péči a program na podporu poskytovatelů paliativní péče. Výbor také schválil složení hodnotící komise pro dotační program na podporu zdraví a zdravého životního stylu. Výbor dále vzal na vědomí informace o Národní strategii Zdraví 2020 – Zdravotně-preventivním programu v Olomouckém kraji v roce 2019. Konkrétní úkoly z usnesení z minulého zasedání zdravotního výboru nevznikly.

Zdravotní výbor usnesením vzal na vědomí informaci o usneseních z minulého zasedání zdravotního výboru.

4. Péče o ohrožené děti v Olomouckém kraji – aktuální situace a možnosti dalšího vývoje

MUDr. Fischer uvedl, že 10. 1. 2019 se na Ministerstvu zdravotnictví uskutečnilo jednání o budoucnosti dětských center. Požádal ředitelku Dětského centra Ostrůvek

Ing. Marii Fickerovou, MBA o přednesení informací o aktuální situaci a možnostech dalšího vývoje v péči o ohrožené děti v Olomouckém kraji. Ing. Fickerová poděkovala za pozvání a za možnost objektivizovat některé informace, které zaznívají v různých médiích.

Dětské centrum Ostrůvek (DCO) poskytuje péči pro děti od narození do tří let, pokud je důvod, tak i starším dětem. DCO poskytuje komplexní zdravotní služby a služby sociálně-právní ochrany zdravotně a sociálně ohroženým dětem. Je jediným zařízením svého druhu v Olomouckém kraji.

Předmětem činnosti DCO je poskytování zdravotních služeb a zaopatření dětem které nemohou vyrůstat v rodinném prostředí v souladu s § 43 zákona č. 372/2011 Sb. (o zdravotních službách), dále poskytování ambulantních služeb v odbornosti praktický lékař pro děti a dorost, fyzioterapie, klinická psychologie, potom také zřizování a provoz zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc dle zákona č. 359/1999 Sb. (o sociálně-právní ochraně dětí), další činnosti na základě pověření k výkonu sociálně-právní ochrany (v rámci tohoto pověření – terénní služba od 2018). Od 1. 1. 2019 také zdravotní péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí pacienta – obor porodní asistentka a dětská sestra.

Kapacita DCO zahrnuje 50 lůžek pro děti a 5 lůžek pro doprovod. Umístěna jsou na třech pracovištích v Olomouci a jednom v Šumperku.

Na adrese Olomouc, U Dětského domova 269 je 15 lůžek pro dětský domov pro děti do tří let, 4 lůžka zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) a 3 lůžka pro doprovod (matky/náhradní rodiče). Na adrese Olomouc, Dolní Hejčinská 35 je kapacita 10 lůžek, zde se plánuje přestavba na zařízení přibližující se domácímu prostředí (pro zácviky matek, umístění starších dětí). Na adrese Olomouc, Mošnerova 1 je dětský stacionář s kapacitou 25 míst. Pracoviště v Šumperku, Dr. E. Beneše 13 má k dispozici 13 lůžek v režimu dětského domova pro děti do tří let, 8 lůžek ZDVOP a 2 lůžka pro doprovod.

Současný stav služeb v DCO obsahuje pobytové služby dětem a) s nařízenou ústavní výchovou, b) na základě dohody se zákonnými zástupci (zdravotní služby a zaopatření), nebo c) respitní (odlehčovací) pobyty. Ambulantní služby jsou zajišťovány lékařem, fyzioterapeuty a psychologem. Služby poskytované v terénu (v domácím prostředí) poskytují speciální pedagožky, porodní asistentky, dětské sestry. DCO poskytuje také poradenství a zápůjčky přístrojů. Péče o matky zahrnuje edukace matek v péči o děti se specifickými potřebami zácvik při předání dítěte a zprostředkování setkání s biologickou rodinou.

Co se týče počtů umístěných dětí, tak v roce 2017 bylo přijato 83 dětí, propuštěno 74 dětí, přijatých matek bylo 40. V roce 2018 bylo přijato 68 dětí, propuštěno 78 dětí, přijatých matek bylo 21 (38 matkám byla služba poskytnuta v terénu). Z hlediska indikací k poskytnutí služby bylo v roce 2018 přijato 30 dětí kvůli důvodu zdravotnímu, 8 dětí z důvodu zdravotně-sociálního a 30 dětí z důvodu sociálního. Nezřídka se ale po přijetí z důvodu sociálního následně zjistí i zdravotní důvod.

V roce 2018 činilo průměrné využití lůžek 67 %. Pokračuje trend snížení počtu dětí do 1 roku se sociální indikací (jsou umístěváni do péče pěstounů na přechodnou dobu), péče o děti zdravotně, nepřetržitě se poskytuje odlehčovací péče mentálně postiženým dětem. Zkracuje se průměrná doba pobytu. Narůstají požadavky orgánů sociálně-právní ochrany dětí na zácvik rodičů terénní formou.

Z už zmíněného jednání na Ministerstvu zdravotnictví (MZ) vyplynuly následující body:

MZ počítá nadále s dětskými zdravotnickými zařízeními ve své kompetenci.

Vzhledem k využití těchto zařízení a specifikům péče nevylučuje koncentraci tak, že by 1 zařízení fungovalo pro 2 kraje.

MZ vnímá potřebu zařízení pro záchvat matek, respitní pobyty zdravotně postižených dětí, dětí s poruchou autistického spektra apod. a také si uvědomuje realitu, že je nemožné umístit některé děti do náhradní rodinné péče.

Záměrem MZ je posun věkovou hranici pro poskytování péče do 19 let věku.

Je potřeba řešit financování – tj. jednat o hrazení péče se zdravotními pojišťovnami, řešit kompetenční a finanční problematiku s Ministerstvem práce a sociálních věcí (MPSV), problematika leží na pomezí zdravotních a sociálních služeb.

Změny by měly proběhnout v letech 2020 – 2023, je třeba provést analýzy, navrhnout postupy a změny promítnout do legislativy.

Na jednání 10. 1. 2019 na MZ byli přítomní zástupci zřizovatelů, kteří podporují současný, funkční a prověřený systém fungující v gesci odborů zdravotnictví.

Závěrem lze shrnout, že Dětské centrum Ostrůvek poskytuje služby v souladu se strategickými záměry MZ i MPSV. DCO je držitelem certifikátu kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb kontinuálně od roku 2011 a vyvíjí aktivní snahu o nasmlouvání služeb domácí péče se zdravotními pojišťovnami. DCO připravuje v gesci zřizovatele investiční akci – přestavbu budovy na Hejčínské ulici – variabilita využití dle potřeb.

MUDr. Fischer poděkoval za sdělené informace. Doplnil, že v Olomouckém kraji byly původně na tomto segmentu služeb dvě organizace – v Šumperku a Olomouci. Zejména z médií se objevoval tlak, který prosazoval názor, že ústavní péče je špatná, nejlépe je svěřovat děti do pěstounské péče, a to obdobně jako v zahraničí. Na změny, které se začaly projevovaly i v našem regionu (snížení objemu požadavků na ústavní služby) reagoval Olomoucký kraj sloučením obou organizací, koncentrací péče do méně míst a optimalizací počtu lůžek a s tím související úprava personálu. Mimo jiné má DCO klienty ze zdravotní indikace, kteří nemohou být v běžném prostředí. MUDr. Fischer se zeptal, jaký je vývoj v pěstounské péči (případně i podle krajů).

Ing. Fickerová odpověděla, že v našem kraji je relativně nejvíce pěstounů, naopak hůř jsou na tom např. Karlovy Vary a Ústí nad Labem. Zlínský kraj zrušil svá dětská centra (ve Zlíně a Valašském Meziříčí), ponechal pouze zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Za situace, kdy jsou děti předávány do péče pěstounů hned po narození schází diagnostika dětí, která je potřebná zejm. v době 14 dnů po porodu; děti jsou stejně po 3 měsících předány jinému pěstounovi.

MUDr. Fischer se dále zajímal o návrhy na snížení počtu obdobných zařízení v ČR na sedm (jedno pro dva kraje) s ohledem na DCO.

Ing. Fickerová reagovala tak, že DCO je schopno konkurovat, má akreditaci SAK, kvalifikovaný personál i potřebné zázemí.

MUDr. Fischer také považuje za významnou terénní péči poskytovanou sociálně znevýhodněným a ptal se, jaká je v tomto ohledu situace napříč ČR.

Ing. Fickerová sdělila, že z dětských center v ČR je DCO jediné, když zmíněné služby poskytuje, pro tuto činnost jsou potřeba zkušené dětské sestry. DCO má klienty v této péči i z jiných krajů.

MUDr. Černý poznamenal, že obdobné problémy jako v péči dětských center jsou

i v následné lůžkové péči. Dosavadní systém byl zrušen, ale nebyla zajištěna náhrada. Nelze v každém případě dosáhnout toho, aby péči zajistila rodina, pro část případů je nutné zachovat i ústavní péči.

MUDr. Volnohradský se zajímal, jaké byly dosaženy úspory organizačními změnami.

MUDr. Fischer reagoval, že se o úspory snížil příspěvek zřizovatele. Financování je hlavní problém, péče jde k tíži zřizovatele kromě malé části příjmů od zdravotních pojišťoven. Jedna z možností je právě hledání možností zvýšit příjmy od zdravotních pojišťoven, což je však velmi obtížné.

Po diskusi přijal zdravotní výbor usnesení, kterým doporučil usilovat o zachování služeb dětského centra.

5. Jmenování hodnotících komisí pro dotační programy Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví v roce 2019

MUDr. Fischer sdělil, že je potřeba nominovat členy hodnotících komisí pro dotační programy Olomouckého kraje ve zdravotnictví v roce 2019. Po diskusi byly nominovány hodnotící komise v tomto složení:

Program pro vzdělávání v paliativní péči: G. Jančíková, Ing. L. Kadák, PaedDr. J. Kremla, A. Pagáčová, MUDr. I. Pachtová – náhradník: MUDr. V. Vavroušek.

Program na podporu poskytovatelů paliativní péče: MUDr. J. Černý, G. Jančíková, Ing. L. Kadák, E. Moudrá, MUDr. I. Pachtová – náhradník: MUDr. V. Vavroušek.

Program pro oblast protidrogové prevence: MUDr. M. Fischer, J. Jelínek, E. Moudrá, A. Pagáčová, MUDr. I. Sumara – náhradník: MUDr. V. Vavroušek.

Program pro vzdělávání ve zdravotnictví: MUDr. J. Černý, MUDr. M. Fischer, J. Jelínek, PaedDr. J. Kremla, MUDr. R. Volnohradský – náhradník: MUDr. V. Vavroušek.

Program na podporu celoživotního vzdělávání na Lékařské fakultě UP: Ing. L. Kadák, MUDr. I. Mareš, E. Moudrá, A. Pagáčová, MUDr. I. Sumara – náhradník: MUDr. V. Vavroušek.

(Složení hodnotící komise pro program na podporu zdraví a zdravého životního stylu schválil zdravotní výbor na předchozím zasedání 21. 11. 2018 takto: MUDr. M. Fischer, H. Kaštilová Tesařová, PaedDr. J. Kremla, J. Pospíšil, DiS., M. Vysloužil). Nově jako náhradník pro hodnotící komisi pro program na podporu zdraví a zdravého životního stylu byl nominován Bc. D. Sigmund.

6. Různé

MUDr. Fischer poděkoval členům výboru za účast.

Po diskusi se členové zdravotního výboru dohodli na termínu příštího zasedání výboru 5. 6. 2019 ve 14:30.

V Olomouci dne 6. 2. 2019

.....
MUDr. Michael Fischer
předseda výboru

Přílohy: Usnesení
Prezenční listina